

Aluehallintovirasto

Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman tulokset 2025

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Lapin aluehallintovirasto

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Julkaisija

Opetus- ja kulttuuritoimi

Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman tulokset 2025

19.12.2025

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Lapin aluehallintovirasto

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Aluehallintovirastojen julkaisuja 332/2025

ISSN 2343-3132 (Verkkojulkaisu)

ISBN 978-952-7481-64-6

Helsinki

2025

KUVAILULEHTI Aluehallintovirastojen julkaisuja 332/2025			
Tekijät Etelä-Suomen aluehallintovirasto Itä-Suomen aluehallintovirasto Lapin aluehallintovirasto Lounais-Suomen aluehallintovirasto Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto Pohjois-Suomen aluehallintovirasto Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto		Julkaisuaika 19.12.2025	
		Toimeksiantajat(t) -	
		Toimielimen asettamispäivä -	
Julkaisun nimi Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman tulokset 2025			
Tiivistelmä Aluehallintovirastot ja Valvira ovat laatineet varhaiskasvatuksen valvontaohjelman, jonka mukainen suunnitelmallinen valvonta on aloitettu vuoden 2020 alussa. Tässä julkaisussa esitellään vuoden 2025 valvonnan tuloksia. Valvonnan painopisteinä ovat olleet yksityisen varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuuksien valvonta ja lupamenettely. Lisäksi vuoden 2025 aikana aluehallintovirastot ovat antaneet ohjausta ja järjestäneet ohjaustilaisuuksia sekä kunnille että yksityisille palveluntuottajille.			
Asiasanat varhaiskasvatus, valvonta, kelpoisuudet, lupamenettely, valvontaosaaminen, omavalvonta			
ISSN (painettu) -	ISBN (painettu) -	ISSN (verkkojulkaisu) 2343-3132	ISBN (verkkojulkaisu) 978-952-7481-64-6
Kokonaissivumäärä 31		Kieli Suomi	Hinta -
Julkaisija Etelä-Suomen aluehallintovirasto		Paino -	

INFORMATIONSSIDA Regionförvaltningsverkens publikationer 332/2025			
Sammanställd av Regionförvaltningsverket i Södra Finland Regionförvaltningsverket i Östra Finland Regionförvaltningsverket i Lappland Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland Regionförvaltningsverket i Norra Finland Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården		Utgivningsdatum 19.12.2025	
		Uppdragsgivare -	
		Datum för tillsättandet av organet -	
Publikationens titel Resultat av tillsynsprogrammet för småbarnspedagogiken 2025			
Referat			
Ämnesord -			
ISSN (tryckt) -	ISBN (tryckt) -	ISSN (webbpublikation) 2343-3132	ISBN (webbpublikation) 978-952-7481-64-6
Sidantal 31		Språk Finska	Pris -
Utgivare Regionförvaltningsverket i Södra Finland		Tryckeri -	

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Valvontaohjelman toteutus ja tulokset eri vuosina	7
3	Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman toteuttaminen ja tulokset 2025	9
3.1	Yksityisten päiväkotien henkilöstön kelpoisuuksien alkukartoitus keväällä 2025	9
3.1.1	Yksityiset päiväkodit Suomessa 30.4.2025	9
3.1.2	Yksityisten päiväkotien henkilöstön kelpoisuudet 30.4.2025	12
3.1.3	Yksityisten päiväkotien päiväkodin johtajien kelpoisuudet 30.4.2025	14
3.1.4	Yksityinen ruotsinkielinen varhaiskasvatus 30.4.2025	16
3.2	Kehotukset johtajien nimeämiseen syksyllä 2025	17
3.3	Yksityisten päiväkotien henkilöstön kelpoisuuksien valvonta syksyllä 2025	17
3.3.1	Henkilöstön ja opettajien kelpoisuudet valvonnassa olleista yksityisistä päiväkodeista 30.9.2025	18
3.3.2	Ruotsinkieliset yksityiset päiväkodit valvonnassa	20
3.3.3	Valvonnan päätökset	21
3.3.4	Valvonnan jatkuminen	22
3.4	Lupamenettely	23
3.4.1	Palveluntuottajien ja kuntien ohjaus	23
3.4.2	Palveluntuottajien yleisten edellytysten tarkastelu	24
4	Yhteenveto ja pohdinta valvontaohjelman 2025 tuloksista	26
5	Taulukot ja kuvat	29

1 Johdanto

Aluehallintovirastot ja Valvira ovat yhteistyössä laatineet varhaiskasvatuksen valtakunnallisen valvontaohjelman, jonka mukainen suunnitelmallinen valvonta on aloitettu vuoden 2020 alussa. Ohjelmassa kuvataan varhaiskasvatuksen valvonnan keskeiset periaatteet, toimintaa ohjaavat normit ja käytännöt sekä määritellään vuosittaiset painopistealueet, joihin erityisesti kohdistetaan ennakollista ohjausta ja neuvontaa. Ohjelman toteutumista on seurattu ja arvioitu kaksi kertaa vuodessa seurantaryhmässä, jossa on ollut edustus sekä aluehallintovirastoista että Valvirasta.

Valvontaohjelman tavoitteena on ollut luoda yhdenmukaiset varhaiskasvatuksen ohjauksen ja valvonnan toimintamallit. Ohjelma on koskenut aluehallintovirastojen ja Valviran ohjaus- ja valvontatoimia. Kunnan, jossa järjestetään yksityistä varhaiskasvatusta, tulee huolehtia omasta valvontavelvollisuudestaan. Kunnan valvontavelvollisuutta on kuvattu erillisessä julkaisussa "Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnan käsikirja – Käsikirja kunnan viranomaiselle".

Valvontaohjelman lähtökohtana ovat olleet ennakoivat menetelmät ja asiakaskeksisyyden vahvistaminen. Varhaiskasvatuslaissa määritelty valvontaviranomaiset toteuttavat valvontaa ensisijaisesti antamalla ohjausta ja neuvontaa varhaiskasvatuksen järjestäjälle. Ohjauksen ja neuvonnan tavoitteena on ollut säädösten mukainen ja laadukas varhaiskasvatus sekä vähentää varhaiskasvatusta koskevien muistutusten ja kantelujen määrää.

Valvontaohjelman painopistealueet ovat muotoutuneet aluehallintovirastoihin tulevista epäkohtailmoituksista ja kysymyksistä. Näin ollen valvonnoissa vuosina 2020–2025 on tarkasteltu henkilöstömitoitusta, ryhmäkokoa ja henkilökunnan kelpoisuusvaatimuksia.

Tässä julkaisussa esitellään vuoden 2025 varhaiskasvatuksen valtakunnallisen valvontaohjelman toteuttaminen ja sen tulokset. Julkaisussa kuvataan, miten valvontaohjelman mukainen valvonta on käytännössä järjestetty eri painopistealueet huomioiden sekä millaisia havaintoja ja kehittämistarpeita valvonnan kautta on tunnistettu. Lopuksi esitetään yhteenveto ohjelman toteutumisesta.

Varhaiskasvatuksen valtakunnallinen valvontaohjelma 2023–2025

- [Julkaisu 285 Varhaiskasvatuksen valtakunnallinen valvontaohjelma 2023-2025](#)

2 Valvontaohjelman toteutus ja tulokset eri vuosina

Valvontaohjelman ensimmäisinä vuosina valvonta kohdistui pääasiassa kunnalliseen varhaiskasvatukseen ja viimeisenä vuotena yksityiseen varhaiskasvatukseen. Valvontaohjelman vuosittaiset painopisteet esitetään kuviossa 1.

Vuoden 2020 alussa valvontaohjelman mukaisessa valvonnassa tarkasteltiin varhaiskasvatuksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa määriteltyä lasten ja henkilöstön määrän välistä suhdelukua päiväkodeissa. Kunnalliset päiväkodit pystyivät pääosin järjestämään toiminnan lain edellyttämällä tavalla ja huolehtimaan riittävästä henkilöstömitoituksesta. Tulokset vahvistivat käsitystä siitä, että henkilöstömitoitus toteutui kunnallisessa varhaiskasvatuksessa pääsääntöisesti hyvin, vaikka yksittäisiä ylityksiä esiintyi.

Vuonna 2021 valvontaohjelman kohteena olivat kunnallisten päiväkotien henkilöstömitoitus ja ryhmäkokoa. Valvonnassa tarkasteltiin kuntien ilmoittamia tietoja henkilöstön määrästä suhteessa lasten määrään sekä lapsiryhmien kokoa. Tulosten perusteella todettiin, että varhaiskasvatuksen järjestäjät noudattivat henkilöstömitoitusta ja ryhmäkokoa koskevaa varhaiskasvatuslakia hyvin. Valvonnan tulokset osoittivat, että kunnalliset päiväkodit pystyivät pääosin järjestämään toiminnan säädösten edellyttämällä tavalla.

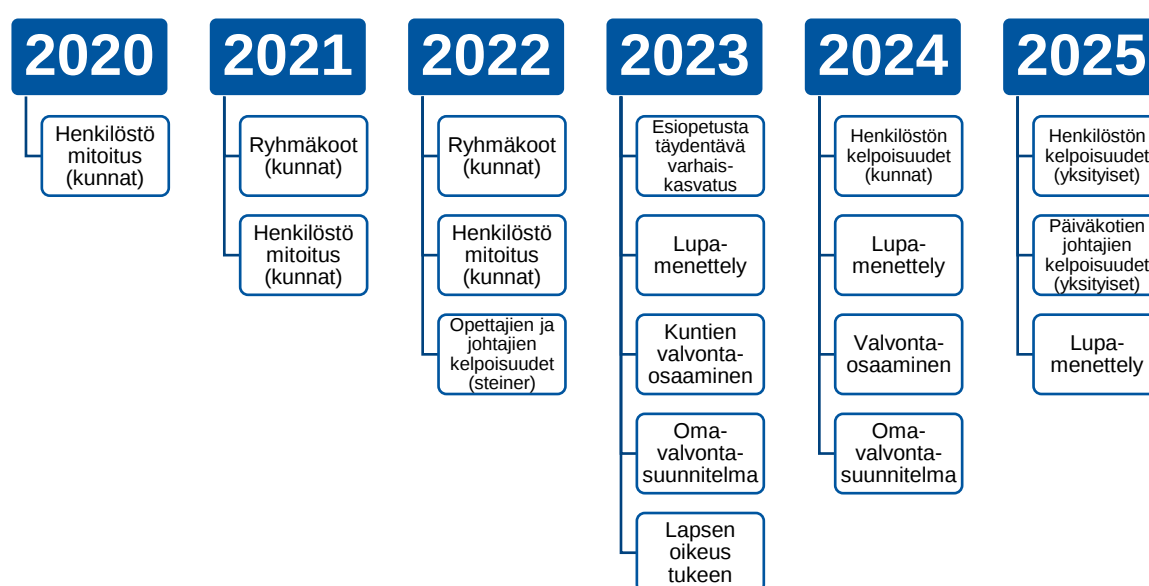
Vuonna 2022 valvontaohjelman mukaisessa valvonnassa tarkasteltiin edelleen kunnallisten päiväkotien henkilöstömitoitusta ja ryhmäkokoja. Lisäksi syksyllä 2022 toteutettiin erillinen tarkastus steinerpedagogisten päiväkotien opettajien ja johtajien kelpoisuuksista (540/2018, 75.6 §). Tämä tarkastus liittyi steinerpedagogisiin varhaiskasvatuksen opintoihin liittyvän siirtymäsäännöksen päättymiseen, minkä vuoksi kelpoisuuksien toteutuminen oli tarpeen arvioida. Varhaiskasvatuslain siirtymäsäännösten mukaan steinerpedagogisten varhaiskasvattajaopintojen lisäksi tuli suorittaa Opetushallituksen määräämät lisäopinnot 31.7.2022 mennessä. Valvonnasta saatujen tulosten perusteella voitiin todeta, että varhaiskasvatuksen järjestäjät noudattivat henkilöstömitoitusta ja ryhmäkokoa koskevaa varhaiskasvatuslakia hyvin. Steinerpedagogisten päiväkotien kelpoisuustarkastukset toivat puolestaan esiin tarpeen seurata jatkossakin henkilöstön kelpoisuuksia erityisesti siirtymäsäännösten päättyessä, jotta varhaiskasvatuksen laatu ja lainmukaisuus voidaan varmistaa.

Vuonna 2023 valvonnassa tarkasteltiin lakimuutosten (lapsen oikeus tukeen ja yksityisen päiväkotitoiminnan luvanvaraisuus) toimeenpanoa sekä esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen toteutumista. Valvira selvitti yksityisten perhepäivähoitajien omavalvontasuunnitelmien toteutumista kuntakyselyllä. Kyselyn tulokset osoittivat, että omavalvontasuunnitelmien toteutumisessa oli vaihtelua kuntien välillä, ja ohjauksen sekä valvonnan käytännöt eivät olleet kaikilta osin yhdenmukaisia. Aluehallintovirastot puolestaan kartoittivat lapsen oikeuden toteutumista esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen: kyselyyn vastasi 284 kuntaa, joista seitsemässä ei järjestetty esiopetusta täydentävää

varhaiskasvatusta. Lisäksi 77 kunnassa tarjottiin esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen ohella aamu- ja iltapäivätoimintaa tai muuta vastaavaa toimintaa.

Vuonna 2024 valvonta kohdistui kunnallisten päiväkotien henkilöstön kelpoisuuksiin. Aluehallintovirastot toteuttivat laajan alkukartoituksen, jonka perusteella valittiin kunnat varsinaiseen valvontaan. Tulosten mukaan merkittävä osa henkilöstöstä ei täyttänyt varhaiskasvatuslain kelpoisuusvaatimuksia. Valvonnan perusteella todettiin, että kelpoisuushaasteet olivat kunnallisessa varhaiskasvatuksessa merkittävä ongelma.

Kuvio 1 Valvontaohjelman painopisteet vuosina 2020–2025

Valvontaohjelman toteutuksen myötä aluehallintovirastojen valvontaprosessi on kehittynyt, ja sen vuoksi eri vuosina valvonnan toteutustavat ovat jonkin verran poikenneet toisistaan. Valvontaohjelman eri vuosien tulokset eivät ole vertailukelpoisia keskenään, eikä esimerkiksi kunnallisten ja yksityisten valvonnassa saatuja tuloksia voi suoraan vertailla keskenään. Vuonna 2024 ja 2025 on tehty erilliset henkilöstön kelpoisuuksiin liittyvät alkukartoitukset. Alkukartoitusten tulosten perusteella on valvontaa jatkettu niiden kuntien ja yksityisten palveluntuottajien päiväkodeissa, joissa henkilöstön kelpoisuudessa oli puutteita. Alkukartoituksen perusteella aluehallintovirastoille on kertynyt laaja aineisto sekä kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuuksista vuonna 2024 että yksityisen varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuuksista vuonna 2025.

Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman vuosien 2020–2024 tulokset:

- [Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman tulokset 2020](#)
- [Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman tulokset 2021](#)
- [Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman tulokset 2022](#)
- [Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman tulokset 2023](#)
- [Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman tulokset 2024](#)

3 Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman toteuttaminen ja tulokset 2025

Varhaiskasvatuksen valtakunnallisessa valvontaohjelmassa vuonna 2025 painopisteet ovat olleet yksityisten päiväkotien varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuuksien valvonnassa ja lupamenettelyssä. Sovittujen valvontaohjelman painopisteiden lisäksi aluehallintovirastot ohjaavat ja valvovat kuntia ja yksityisiä palveluntuottajia suunnitelmallisesti sekä ennakoivasti. Aluehallintovirastot tekevät myös epäkohtiin perustuvaa valvontaa ja tarkastuskäyntejä.

3.1 Yksityisten päiväkotien henkilöstön kelpoisuuksien alkukartoitus keväällä 2025

Keväällä 2025 aluehallintovirastot lähettivät kyselyn kaikkiin Manner-Suomen kuntiin, joissa on yksityistä varhaiskasvatusta. Yksityistä päiväkotitoimintaa oli yhteensä 112 kunnassa. Kyselyssä pyydettiin kuntia selvittämään ja tarkastamaan alueensa yksityisen varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuusvaatimusten täyttymisen. Vastaukset henkilöstön kelpoisuuksista tuli antaa 30.4.2025 tilanteen mukaisesti.

Kunnat toimittivat tiedot yksityisten päiväkotien varhaiskasvatuksen opettajien, sosionomien ja lastenhoitajien kelpoisuuksista, sekä tarkastivat, vastaavatko päiväkodin johtajan tiedot Soteri-rekisterissä¹ olevia johtajan tietoja. Tiedot pyydettiin kuntakohtaisilla taulukoilla, joissa oli päiväkodin ja johtajan tietoja Soteri-rekisteristä.

Aluehallintovirastot järjestivät kunnan valvontaviranomaisille varhaiskasvatuksen valtakunnallisen valvontaohjelman mukaisen valvonnan suorittamisesta infotilaisuudet 15.5.2025 ja 26.5.2025. Ruotsinkielinen infotilaisuus järjestettiin 26.5.2025. Infotilaisuuksissa käytiin läpi varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuusvaatimukset, annettiin ohjeita valvonnassa käytettävien taulukoiden täyttämiseen ja vastattiin kysymyksiin.

Kuntien valvontaviranomaiset ovat antaneet positiivista palautetta alkukartoituksesta. He ovat kokeneet valvonnan hyödylliseksi myös oman valvontatehtävänsä näkökulmasta.

3.1.1 Yksityiset päiväkodit Suomessa 30.4.2025

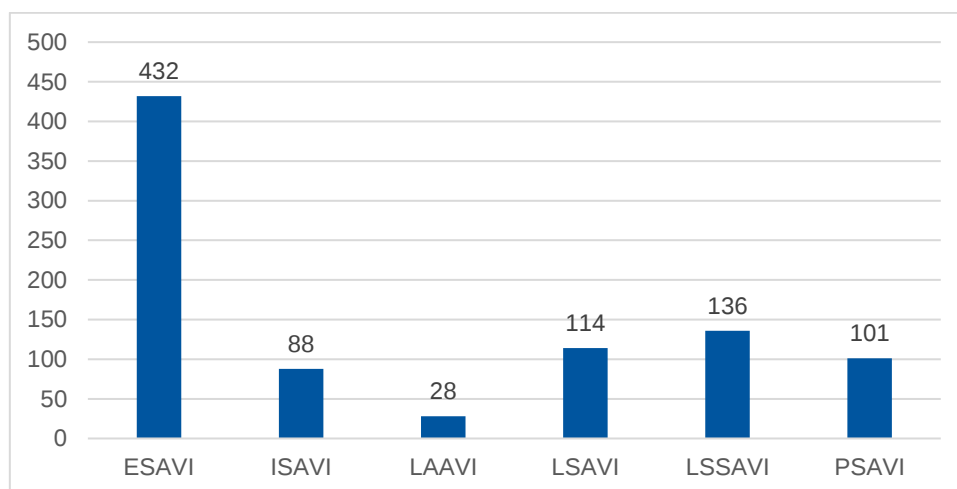
Aluehallintovirastot pyysivät alkukartoituksessa tiedot koskien yhteensä 914 yksityistä päiväkotia. Kunnilta ei saatu tietoa 15 päiväkodista, koska ne olivat jo lopettaneet tai lopettamassa toimintansa. Toiminnan päättymisestä ei kuitenkaan

¹ Soteri on palveluntuottajarekisteri. Rekisteri on Valviran ja aluehallintovirastojen yhteinen rekisteri. Soterissa voit tehdä rekisteröintihakemuksia, -ilmoituksia ja -muutoksia, jotka liittyvät varhaiskasvatuksen päiväkotitoiminnan tuottamiseen tai sosiaali- ja terveydenhuoltoon.

ollut tehty virallista ilmoitusta aluehallintovirastolle. Alkukartoituksen jälkeen valvonta jatkui 899 yksityisen päiväkodin osalta.

Kuviossa 2 esitetään yksityisten päiväkotien määrä eri aluehallintovirastojen alueilla². Yksityisistä päiväkodeista 432 oli Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella, 88 Itä-Suomen aluehallintoviraston alueella, 28 Lapin aluehallintoviraston alueella, 114 Lounais-Suomen aluehallintoviraston alueella, 136 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston alueella ja 101 Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella.

Kuvio 2 Yksityisten päiväkotien määrä eri aluehallintovirastojen alueilla 30.4.2025

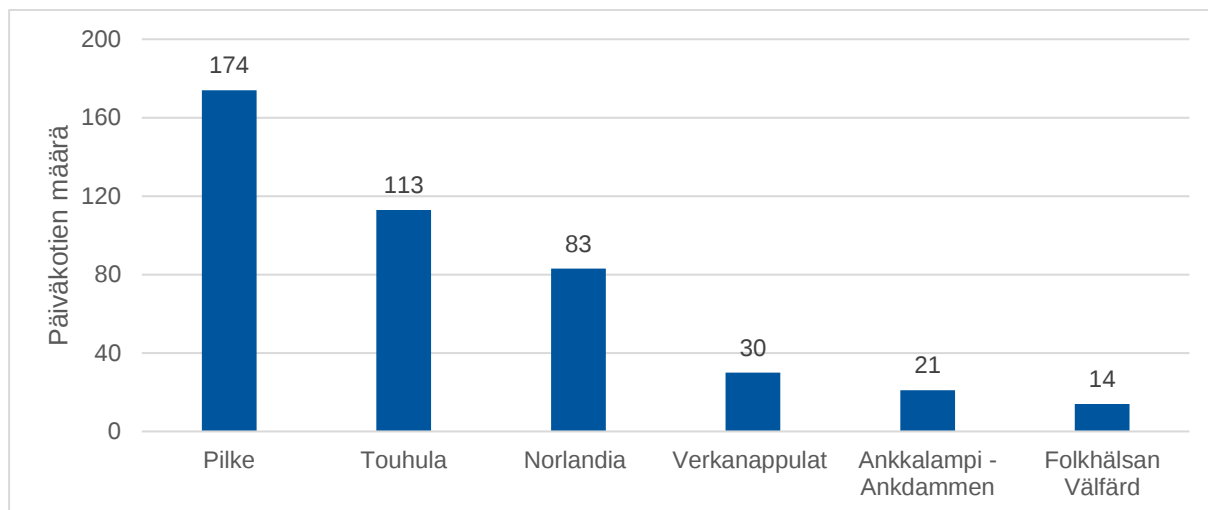

Yksityistä päiväkotitoimintaa tuottavia palveluntuottajia oli yhteensä 382. Päiväkotitoimintaa tuotti kuitenkin vain 351 eri tahoa, koska osa palveluntuottajista toimii konserneina. Palveluntuottajista 283:lla oli vain yksi päiväkotia ja 48 palveluntuottajalla oli 2–3 päiväkotia. Suurimpia toimijoita, joilla oli yli kymmenen päiväkotia, oli kuusi (Kuvio 3). Nämä palveluntuottajat olivat:

- Pilke konserni: 174 päiväkotia
- Touhula konserni: 113 päiväkotia
- Norlandia konserni: 83 päiväkotia
- Verkanappulat konserni: 30 päiväkotia
- Ankkalampi – Ankdammen: 21 päiväkotia
- Folkhälsan Välfärd: 14 päiväkotia

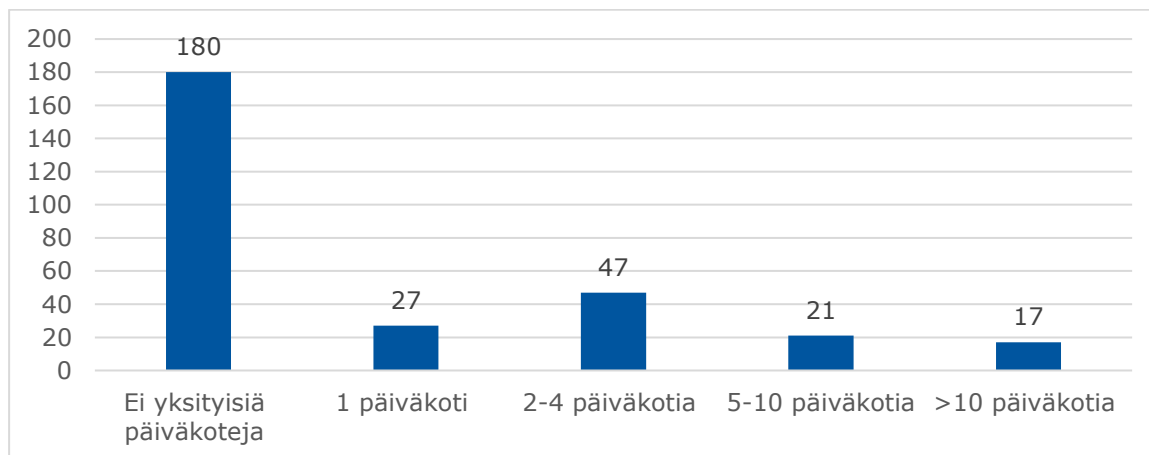
² Tämän raportin kuviossa ja taulukoissa käytetään seuraavia lyhenteitä: ESAVI/Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ISAVI/Itä-Suomen aluehallintovirasto, LAAVI/Lapin aluehallintovirasto, LSAVI/Lounais-Suomen aluehallintovirasto, LSSAVI/Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, PSAVI/Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Kuvio 3 Suurimmat palveluntuottajat ja heidän päiväkotiensä määrä 30.4.2025

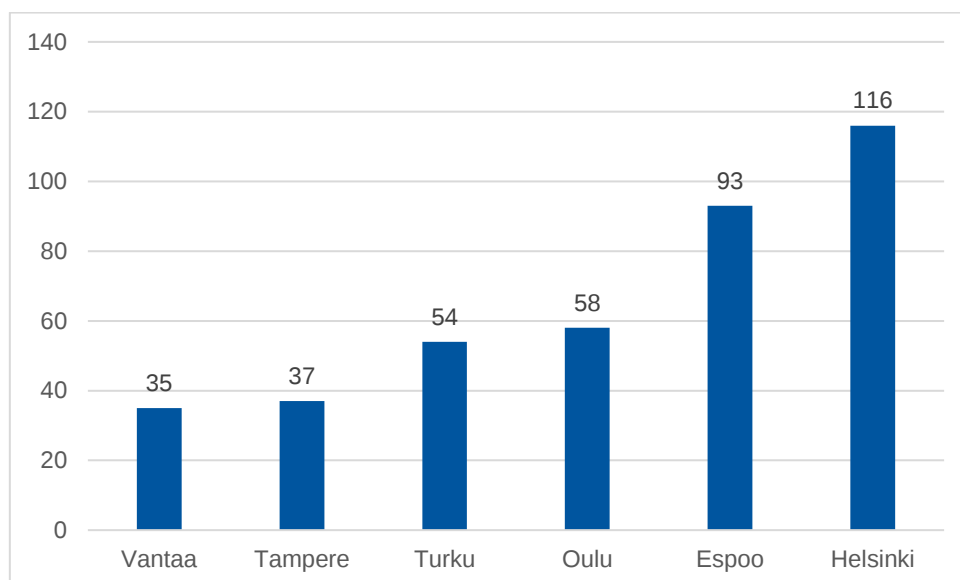
Yksityisten päiväkotien määrät kunnissa vaihtelivat (Kuvio 4). 180 kunnassa ei ollut ollenkaan yksityisiä päiväkoteja. 27 kunnassa toimi vain yksi yksityinen päiväkotia, 47 kunnassa 2-4, 21 kunnassa 5-10 ja 17 kunnassa yli 10 yksityistä päiväkotia.

Kuvio 4 Yksityisten päiväkotien määrät kunnissa 30.4.2025

Eniten yksityisiä päiväkoteja oli Helsingissä, jossa niitä oli 116. Espoossa oli 93 päiväkotia, Oulussa 58, Turussa 54, Tampereella 37 ja Vantaalla 35 päiväkotia (Kuvio 5).

Kuvio 5 Yksityisten päiväkotien määrä suurimmissa kaupungeissa 30.4.2025

3.1.2 Yksityisten päiväkotien henkilöstön kelpoisuudet 30.4.2025

Alkukartoituksen tulosten mukaan yksityisissä päiväkodeissa oli 30.4.2025 yhteensä 3242 varhaiskasvatuksen opettajaa, joista kelpoisuusvaatimukset täyttäviä oli hieman yli puolet (54,7 %). Varhaiskasvatuksen sosionomeja oli 82, joista kelpoisuusvaatimukset täyttäviä kolme neljäsosaa (75,6 %). Varhaiskasvatuksen lastenhoitajia oli 4511, joista kelpoisuusvaatimukset täyttäviä lähes yhtä suuri osuus kuin sosionomeilla (72,6 %). Yhteensä opetus-, kasvatus- ja hoitotehtävissä toimivia ammattilaisia oli 7835. Henkilöstömäärät vaihtelivat suuresti alueittain. Esimerkiksi Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella työskenteli yli 3000 henkilöä, kun taas Lapin aluehallintoviraston alueella vain 274. Tarkemmat tiedot henkilöstömääristä ja kelpoisten työntekijöiden osuuksista alueittain löytyvät taulukoista 1 ja 2.

Taulukko 1 Yksityisten päiväkotien henkilöstön määrä AVI-alueittain 30.4.2025

Alue	Opettajat	Sosionomit	Lastenhoitajat	Yhteensä
Koko maa	3242	82	4511	7835
ESAVI	1412	32	1895	3339
ISAVI	321	9	447	777
LAAVI	112	alle 5	161	274
LSAVI	504	18	708	1230
LSSAVI	539	15	757	1311
PSAVI	355	7	543	905

Taulukko 2 Yksityisten päiväkotien henkilöstön kelpoisuus AVI-alueittain 30.4.2025

Alue	Opettajat	Sosionomit	Lastenhoitajat	Yhteensä
Koko maa	54,7 %	75,6 %	72,6 %	65,2 %
ESAVI	50,4 %	87,5 %	62,4 %	57,5 %
ISAVI	54,8 %	66,7 %	82,0 %	70,6 %
LAAVI	46,4 %	0 %	75,8 %	63,5 %
LSAVI	56,2 %	50,0 %	75,0 %	66,9 %
LSSAVI	58,6 %	93,3 %	78,7 %	70,6 %
PSAVI	66,5 %	71,4 %	87,8 %	79,3 %

Alkukartoituksen mukaan Manner-Suomessa oli 20 yksityistä päiväkotia, joissa yhdelläkään työntekijällä ei ollut varhaiskasvatuslain mukaista kelpoisuutta hoitamaansa tehtävään. Lisäksi 86 yksityisessä päiväkodissa yhdelläkään varhaiskasvatuksen opettajalla ei ollut varhaiskasvatuslain 26 §:n mukaista kelpoisuutta tehtävään. Tarkemmat tiedot henkilökunnan kelpoisuusasteesta päiväkotitasolla löytyvät taulukosta 3.

Taulukko 3 Päiväkotien määrä henkilökunnan kelpoisuusasteen mukaan ryhmiteltynä koko Suomessa 30.4.2025

Henkilökunnan kelpoisuusaste	Päiväkotien määrä	Osuus kaikista päiväkodeista
0 % kelpoisia	20	2,2 %
1-19 % kelpoisia	9	1,0 %
20-39 % kelpoisia	103	11,5 %
40-59 % kelpoisia	190	21,1 %
60-79 % kelpoisia	273	30,4 %
80-99 % kelpoisia	148	16,5 %
100 % kelpoisia	156	17,4 %

Aluehallintovirastojen tulkinta alkukartoituksen perusteella on, että yksityisissä päiväkodeissa on aloitettu siirtymä vuoden 2030 henkilöstörakenteeseen. Varhaiskasvatuslain siirtymäsäännöksen 74 §:n 3 momentin mukaan päiväkodin henkilöstöstä tulee vähintään kolmanneksella olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus ja muilla vähintään lastenhoitajan kelpoisuus. 1.1.2030 voimaan tuleva 37 §:n mukaan vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.

Varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien osuus yksityisten päiväkotien henkilöstöstä oli Manner-Suomessa 42,4 %.

3.1.3 Yksityisten päiväkotien päiväkodin johtajien kelpoisuudet 30.4.2025

Aluehallintovirastot toimittivat kunnille kuntakohtaiset taulukot, joissa oli tieto Soteri-rekisteriin ilmoitetusta päiväkodin johtajasta, hänen työsuhteensa alkupäivämäärästä sekä määräaikaisten osalta työsuhteen päättymispäivästä. Kuntia pyydettiin tarkistamaan nämä tiedot ja varmistamaan, vastaavatko ne rekisterissä olevia tietoja.

Kuntien antamien tietojen mukaan 34 päiväkodin johtajan tiedot poikkesivat Soteriin ilmoitetusta tiedosta. Kun päiväkoteja oli kartoituksessa yhteensä 899, eroavaisuuksia oli 3,8 % päiväkodeista. 110 päiväkodissa johtajan määräaikaisuus oli jo päättynyt tai päättymässä 31.7.2025. Lisäksi kuntien ilmoituksista saatiin tietoa johtajien kokonaismäärästä ja alueellisesta jakautumisesta.

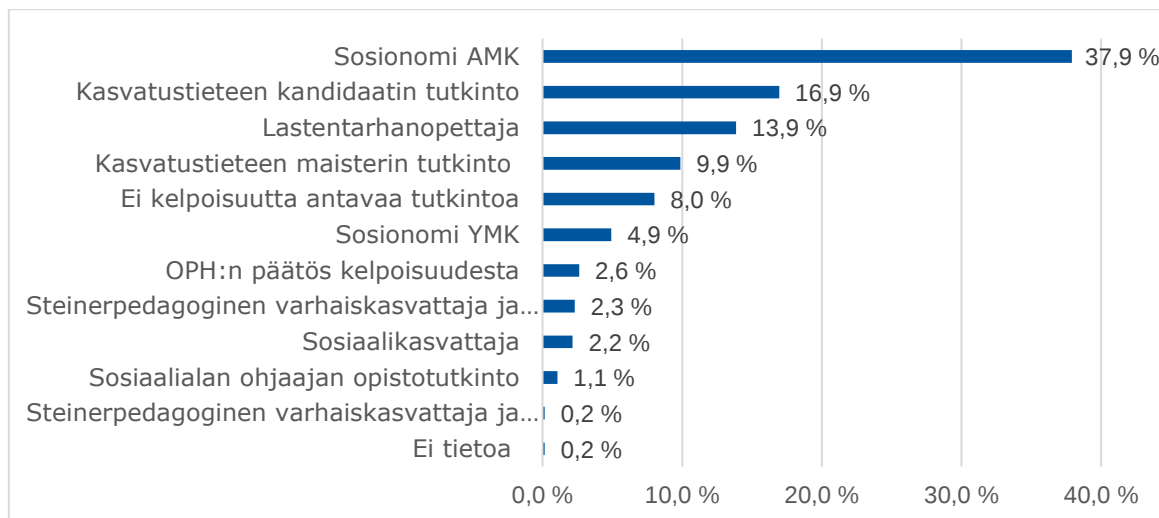
Varhaiskasvatustutkintalain 31 §:ssä säädetään päiväkodin johtajan kelpoisuudesta. Pykälä tulee voimaan 1.1.2030. Varhaiskasvatustutkintalain on siirtymäsäännöksiä (74 § ja 75 §) päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimukseen liittyen siten, että osa päiväkodin johtajista on kelpoisia tehtävään 31.12.2029 asti. Kunnat ilmoittivat päiväkodin johtajan kelpoisuuksista valitsemalla vaihtoehdoista kelpoinen, kelpoinen 31.12.2029 asti tai ei kelpoinen. Tarkasteluajankohtana yksityisten päiväkotien johtajista 92,3 % oli kelpoisia. Yksityisten päiväkotien johtajista 37,4 % täytti kelpoisuusvaatimukset päiväkodin johtajan tehtävään kuitenkin vain 31.12.2029 saakka. Aluekohtaiset tiedot päiväkodin johtajien kelpoisuuksista löytyvät taulukosta 4.

Taulukko 4 Päiväkodin johtajien kelpoisuus AVI-alueittain 30.4.2025

Kelpoisuus	Koko maa	ESAVI	ISAVI	LAAVI	LSAVI	LSSAVI	PSAVI
Kelpoinen	54,9 %	51,9 %	48,9 %	71,4 %	61,4 %	52,9 %	64,4 %
Kelpoinen 31.12.2029 asti	37,4 %	37,0 %	42,0 %	25,0 %	36,0 %	42,6 %	32,7 %
Ei kelpoinen	7,7 %	11,1 %	9,1 %	3,6 %	2,6 %	4,4 %	3,0 %

Suurimmalla osalla yksityisten päiväkotien johtajista oli sosionomi (AMK) -tutkinto (38,0 %). 17,0 % prosentilla johtajista oli kasvatustieteen kandidaatin tutkinto. Kasvatustieteen maisterin tutkinto oli puolestaan 10,0 %:lla johtajista. Tarkemmat tiedot päiväkodin johtajien tutkinnoista, myös alueittain, löytyvät kuviosta 6 ja taulukosta 5.

Kuvio 6 Päiväkodin johtajien tutkinnot (n=650) 30.4.2025

Kuviossa 6 ja taulukossa 5 on eri tarkastelulähtökohdat. Kuviossa 6 esitetään tulos päiväkodin johtajien tutkinnoista johtajakohtaisesti, minkä vuoksi prosenttiluku on eri kuin taulukossa 5, missä data on ryhmitelty päiväkotitasolla.

Taulukko 5 Päiväkotien johtajien tutkinnot AVI-alueittain päiväkotitasolla (kaikki päiväkodit mukana, n=899) 30.4.2025

Tutkinnot	Koko maa	ESAVI	ISAVI	LAAVI	LSAVI	LSSAVI	PSAVI
Kasvatustieteen maisteri	10,1 %	6,9 %	9,1 %	3,6 %	11,4 %	16,9 %	15,8 %
Kasvatustieteen kandidaatti	15,9 %	15,0 %	17,0 %	7,1 %	17,5 %	18,4 %	15,8 %
Sosionomi YAMK	5,9 %	6,3 %	6,8 %	0,0 %	9,6 %	2,2 %	5,9 %
Sosionomi AMK	41,2 %	40,0 %	46,6 %	67,9 %	36,0 %	41,9 %	38,6 %
Lastentarhanopettaja	11,9 %	12,3 %	9,1 %	14,3 %	6,1 %	9,6 %	21,8 %
Sosiaali-kasvattaja	2,3 %	2,1 %	1,1 %	0,0 %	7,0 %	2,2 %	0,0 %
Sosiaalialan ohjaaja opistotutkinto	1,1 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	7,9 %	0,0 %	0,0 %
OPH:n päätös kelpoisuudesta	2,8 %	5,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2,2 %	0,0 %
Steiner-pedagoginen varhaiskasvattaja ja esiopettajan koulutus 240 op	0,1 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Steiner-pedagoginen varhaiskasvattaja ja täydentävät opinnot	1,7 %	1,9 %	2,3 %	3,6 %	1,8 %	1,5 %	0,0 %
Ei kelpoisuutta antavaa tutkintoa	6,9 %	9,7 %	8,0 %	3,6 %	2,6 %	5,1 %	2,0 %
Ei tietoa	0,1 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Alkukartoituksen perusteella aluehallintovirastot saivat tietoa myös siitä, kuinka monen päiväkodin johtamisesta kukin johtaja vastaa. Yksityisiä päiväkodinjohtajia oli yhteensä 650. Heistä 463 eli noin 70 % johti yhtä päiväkotia. Kahden päiväkodin johtamisesta vastasi 142 johtajaa, ja 45 johtajalla oli vastuullaan kolme–kuusi päiväkotia.

3.1.4 Yksityinen ruotsinkielinen varhaiskasvatus 30.4.2025

Ruotsinkielisiä tai kaksikielisiä päiväkoteja oli 30.4.2025 73 kappaletta. Näistä 48 sijaitsi Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella, yhdeksän Lounais-Suomen, 15 Länsi- ja Sisä-Suomen ja yksi Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella. Päiväkodeista kahdeksan toimi kielisaarekepaikkakunnilla.

Kaiken kaikkiaan ruotsinkielisissä yksityisissä päiväkodeissa työskenteli 547 henkilöä varhaiskasvatuksen opetus-, kasvatus- ja hoitotehtävissä. Heistä 244, eli 45,0 % oli varhaiskasvatuksen opettajia, 54,3 % lastenhoitajia ja 1,1 % sosionomeja. Yhteensä varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien osuus oli 45,7 % varhaiskasvatuksen henkilöstöstä. Alla olevassa taulukossa 6 kuvataan tilanne koko maassa, Etelä-Suomen, Lounais-Suomen ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastojen alueilla sekä kielisaarekepaikkakunnilla.

Taulukko 5 Varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuusaste ruotsin- ja kaksikielisissä yksityisissä päiväkodeissa 30.4.2025

Alue	Opettajat	Sosionomit	Lastenhoitajat	Yhteensä
Ruotsin- ja kaksikieliset, koko maa	73,4 %	83,3 %	62,0 %	67,3 %
ESAVI	75,5 %	75,0 %	61,5 %	68,1 %
LSAVI	66,7 %	100,0 %	66,7 %	67,2 %
LSSAVI	75,0 %	100,0 %	67,7 %	71,2 %
Kielisaarekkeet	70,5 %	-	54,7 %	61,1 %

Alkukartoituksen mukaan 22 %:ssa ruotsin- ja kaksikielisistä päiväkodeista oli kelpoisuusvaatimukset täyttävä henkilökunta. Kahdessa päiväkodissa ei ollut lainkaan kelpoista henkilökuntaa.

Ruotsinkielisten ja kaksikielisten päiväkotien osalta 53 % johtajista oli kelpoisia, 33 % kelpoisia 31.12.2029 asti ja 14 %:lla ei ollut varhaiskasvatuslain mukaista kelpoisuutta tehtävään. Lähes kaikkien ruotsinkielisten tai kaksikielisten

päiväkotien osalta rekisterissä oli kuntien tietoa vastaava johtaja, kuitenkin neljän päiväkodin osalta tieto oli erilainen.

Alkukartoituksesta kävi ilmi, että suurin osa ruotsin- ja kaksikielisten päiväkotien johtajista (30 %) oli suorittanut sosionomi (AMK) -tutkinnon. Toiseksi yleisin tutkinto oli kasvatustieteen kandidaatti (25 %). Lastentarhanopettaja-tutkinnon suorittaneita oli 14 %. Sosionomi (YAMK) -tutkinnon suorittaneita oli 7 %, kasvatustieteen maistereita 5 % ja sosiaalikasvattajia 4 %. Johtajista 14 %:lla ei ollut kelpoisuutta 30.4.2025.

3.2 Kehotukset johtajien nimeämiseen syksyllä 2025

Varhaiskasvatuslain (540/2018) 45 §:n 2 momentin mukaan yksityisen palveluntuottajan on viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus päiväkodin johtajan vaihtumisesta ja päiväkodin johtajan yhteystietojen muutoksesta aluehallintovirastolle.

Alkukartoituksen tietojen mukaan 34 päiväkodin johtajan tiedot poikkesivat Soteri-rekisteriin ilmoitetusta johtajasta ja 110 päiväkodissa johtajan määräaikaisuus oli jo päättynyt tai päättymässä 31.7.2025. Kesän aikana palveluntuottajat tekivät joitakin ilmoituksia, mutta 1.9.2025 tarkastuksessa todettiin, että 42 päiväkodin johtajatietojen muutoksista ei ollut ilmoitettu. Rekisterissä oli 34 päiväkodin johtajaa, joiden määräaikaisuus oli päättynyt viimeistään 31.7.2025, sekä 8 johtajaa, joiden tiedot erosivat kunnan ilmoittamista tiedoista.

Aluehallintovirastot kehottivat syyskuussa 2025 palveluntuottajia, joiden päiväkotien johtajien tiedot eivät olleet ajan tasalla, tekemään muutosilmoituksen päiväkodin johtajasta. Muutosilmoitus tuli tehdä 2 viikon kuluessa kehotuksesta Soterin sähköisessä asiointissa. Aluehallintovirastot lähettivät kehotuksia alueittain seuraavasti:

• ESAVI	15 kehotusta
• ISAVI	1 kehotus
• LAAVI	1 kehotus
• LSAVI	7 kehotusta
• LSSAVI	7 kehotusta
• PSAVI	3 kehotusta
• Ruotsinkieliset päiväkodit	8 kehotusta

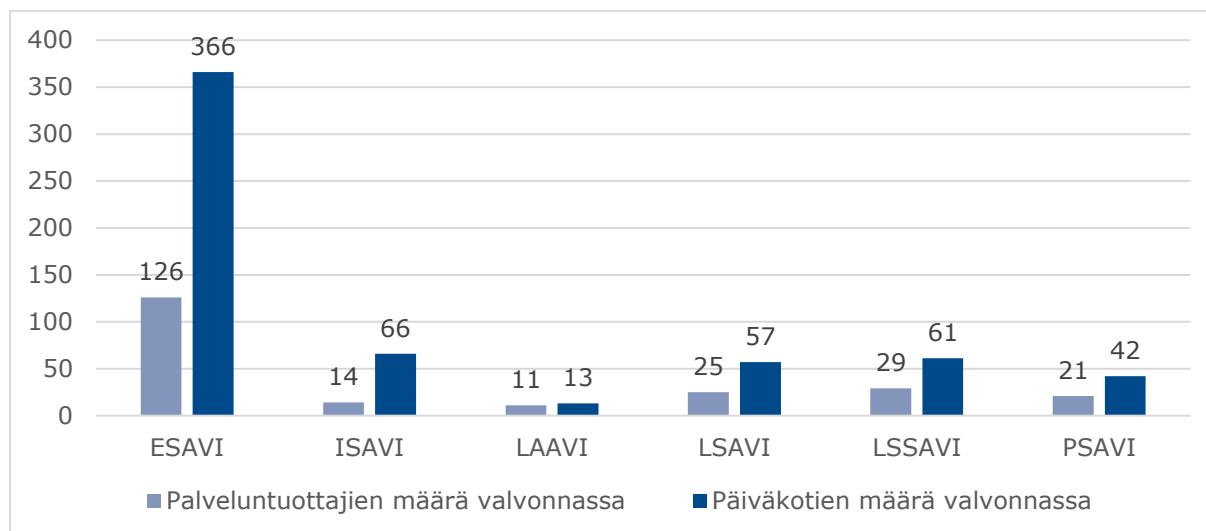
Aluehallintovirastot ottivat lokakuussa 2025 yhteyttä palveluntuottajiin, jotka eivät olleet jättäneet ilmoitusta kehotuksesta huolimatta. Kaikki päiväkodin johtajia koskevat muutokset oli ilmoitettu 14.11.2025 mennessä.

3.3 Yksityisten päiväkotien henkilöstön kelpoisuuksien valvonta syksyllä 2025

Aluehallintovirastot ottivat valvonnan kohteeksi ne yksityiset päiväkodit, joissa kevään alkukartoituksessa ei-kelpoisten osuus koko henkilöstöstä oli vähintään 25 % tai ei-kelpoisten osuus varhaiskasvatuksen opettajista oli vähintään 30 %. Kelpoisuuksia tarkasteltiin 30.9.2025 tilanteen mukaisesti.

Valvonnassa oli mukana 226 palveluntuottajaa ja 605 päiväkotia. Tarkemmat tiedot valvonnassa mukana olleiden palveluntuottajien ja päiväkotien määristä alueittain esitetään kuviossa 7.

Kuvio 7 Palveluntuottajien ja päiväkotien määrä valvonnassa alueittain 30.9.2025

3.3.1 Henkilöstön ja opettajien kelpoisuudet valvonnassa olleista yksityisistä päiväkodeista 30.9.2025

Aluehallintovirastot tarkastelivat valvonnassa, kuinka monessa päiväkodissa (n=605) kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön osuus jäi alle 75 %. Tällaisia oli 65,8 % kaikista valvontaan otetuista yksityisistä päiväkodeista. Osuudet vaihtelivat alueittain. Taulukossa 7 esitetään tarkemmin alueittain niiden päiväkotien osuus, joissa kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön osuus koko henkilöstöstä jäi alle 75 %. Kuviossa 8 esitetään puolestaan valvonnassa mukana olleiden päiväkotien määrät, joissa kelpoisen henkilöstön osuus koko henkilöstöstä oli alle 75 % tai yksikään henkilökunnasta ei ollut kelpoinen 30.9.2025. Taulukossa 7 ja kuviossa 8 *ei yhtään kelpoista henkilökuntaa* -määrään sisältyy myös *kelpoisen henkilökunnan osuus alle 75 %* -määrään.

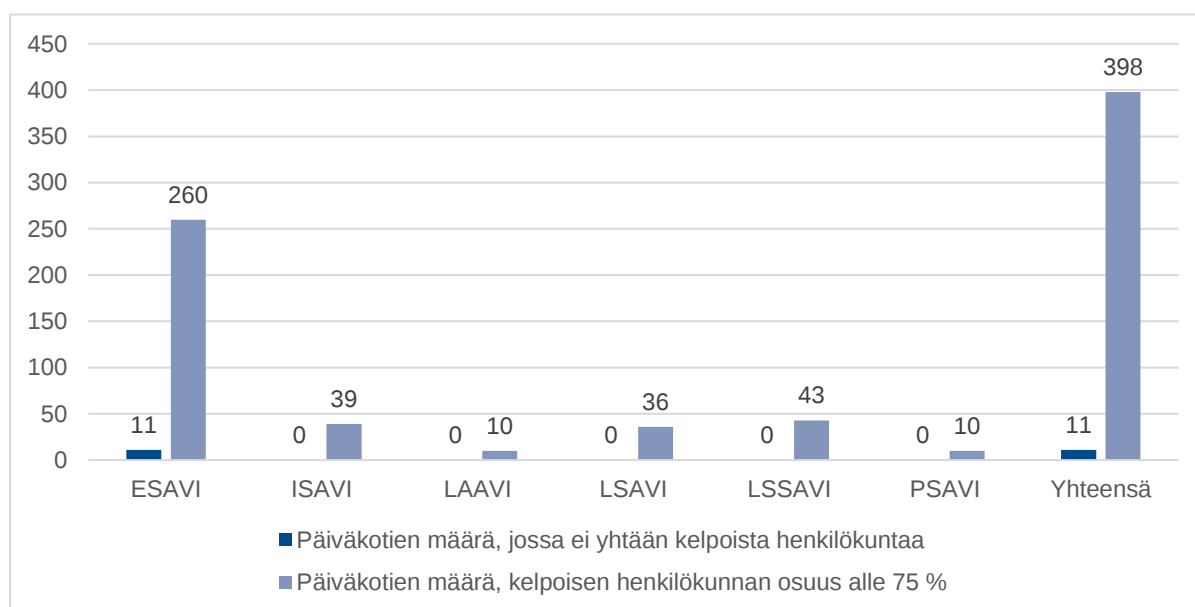
Kaikista valvonnassa olleista päiväkodeista 1,82 %:ssa ei ollut yhtään kelpoista henkilökuntaa. Näitä päiväkoteja oli 11 kappaletta ja kaikki sijaitsivat Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella.

Taulukko 6 Henkilöstön ja opettajien kelpoisuuden osuudet valvonnassa mukana olleista päiväkodeista AVI-alueittain 30.9.2025

	Koko maa	ESAVI	ISAVI	LAAVI	LSAVI	LSSAVI	PSAVI
Ei yhtään kelpoista varhaiskasvatukseen opettajaa	15,2 %	17,5 %	21,2 %	7,7 %	8,8 %	11,5 %	2,4 %

Kelpoisten varhaiskasvatukseen opettajien osuus alle 70 %	76,7 %	76,8 %	87,9 %	69,2 %	77,2 %	68,9 %	71,4 %
Ei yhtään kelpoista henkilökuntaa	1,8 %	3,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Kelpoisen henkilökunnan osuus alle 75 %	65,8 %	71,0 %	59,1 %	76,9 %	63,2 %	70,5 %	23,8 %

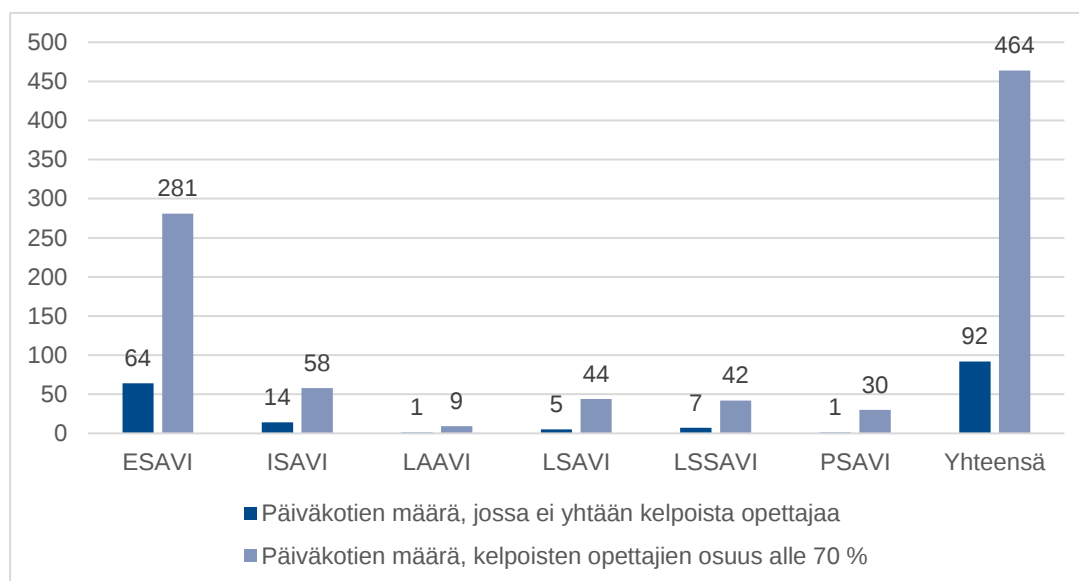
Kuvio 8 Valvonnassa olleiden päiväkotien määrät, joissa kelpoisen henkilöstön osuus oli alle 75 % tai yksikään henkilökunnasta ei ollut kelpoinen 30.9.2025

Kuviossa 9 esitetään valvonnassa mukana olleiden päiväkotien määrät, joissa kelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien osuus kaikista varhaiskasvatuksen opettajista oli alle 70 % tai yksikään varhaiskasvatuksen opettajista ei ollut kelpoinen 30.9.2025. Kuviossa 9 *ei yhtään kelpoista varhaiskasvatuksen opettajaa* -kohta sisältyy myös *kelpoisten opettajien osuus alle 70 %* -kohtaan.

Kaikista valvonnassa olleista yksityisistä päiväkodeista 15,2 %:ssa ei ollut yhtään kelpoista varhaiskasvatuksen opettajaa. Näitä päiväkoteja oli 92. Vaikka valtaosa näistä päiväkodeista sijaitsi Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella, kaikilla AVI-alueilla oli vähintään yksi yksityinen päiväkotitoiminta, jossa ei ollut yhtään kelpoisuusehdot täyttävää varhaiskasvatuksen opettajaa.

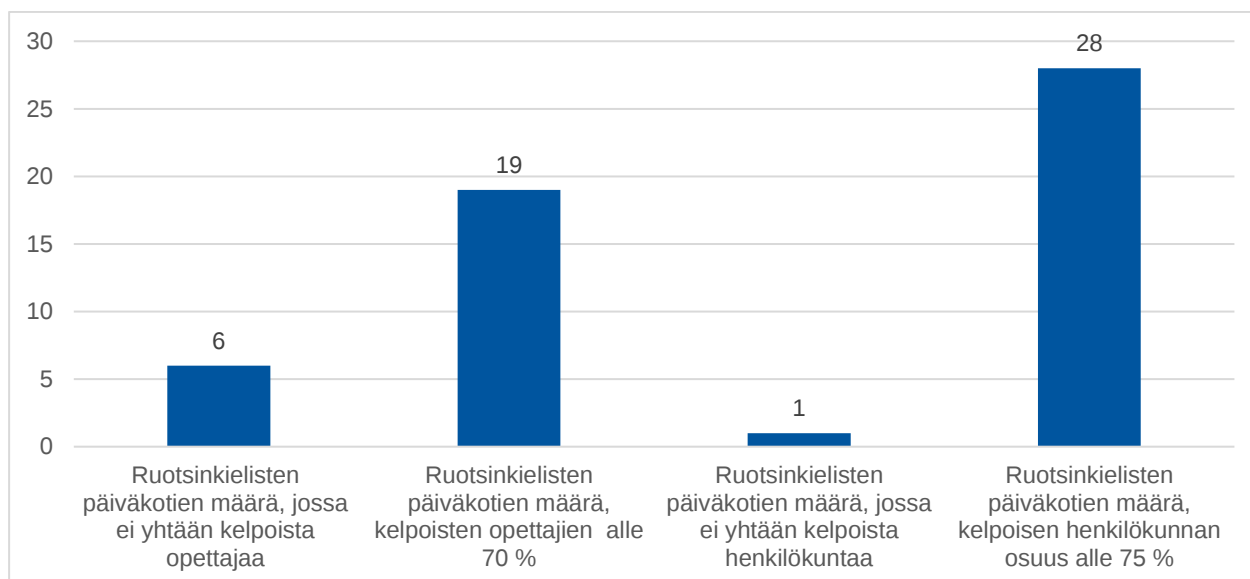
Kuvio 9 Valvonnassa olleiden päiväkotien määrä, joissa ei yhtään kelpoista varhaiskasvatuksen opettajaa tai kelpoisten opettajien osuus oli alle 70 % 30.9.2025

3.3.2 Ruotsinkieliset yksityiset päiväkodit valvonnassa

Aluehallintovirastojen suorittamassa valvonnassa oli mukana 23 palveluntuottajaa, jotka tuottavat ruotsinkielistä yksityistä varhaiskasvatusta. Päiväkoteja näillä palveluntuottajilla oli yhteensä 36. Valvonnassa olleista ruotsinkielisistä päiväkodeista yhdessä päiväkodissa ei ollut yhtään kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilökuntaa ja kuudessa päiväkodissa ei ollut kelpoista varhaiskasvatuksen opettajaa (kuvio 10). Nämä päiväkodit sijaitsivat kaikki Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella. Kelpoisen varhaiskasvatuksen henkilöstön osuus oli alle 75 % 28 päiväkodissa, joista 22 oli Etelä-Suomen alueella, yksi Lounais-Suomessa ja viisi Länsi- ja Sisä-Suomessa.

Kuvio 10 Valvonnassa olleet ruotsinkieliset päiväkodit, joissa opettajien kelpoisuus alle 70 % tai henkilökunnan kelpoisuus alle 75 % 30.9.2025.

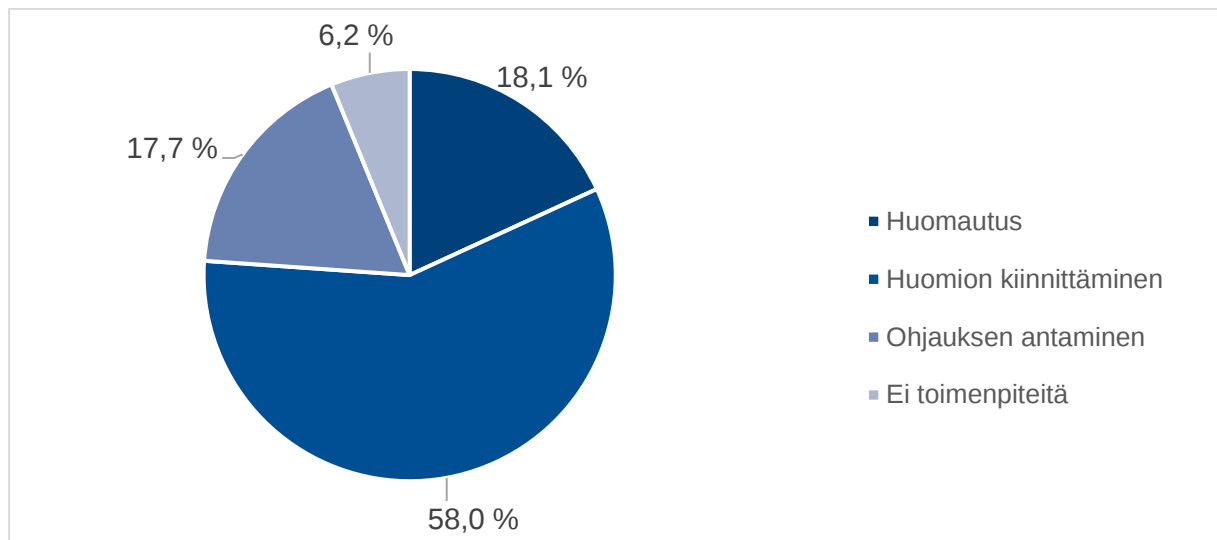
Aluehallintovirastot antoivat valvonnassa yksityistä ruotsinkielistä varhaiskasvatusta tuottaville palveluntuottajille 5 huomautusta ja 11 huomion kiinnittämistä. Kuudelle palveluntuottajalle annettiin ohjausta varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuuksista ja henkilöstön rekrytointivelvoitteesta. Yhdessä päiväkodissa koko henkilökunta oli kelpoista.

3.3.3 Valvonnan päätökset

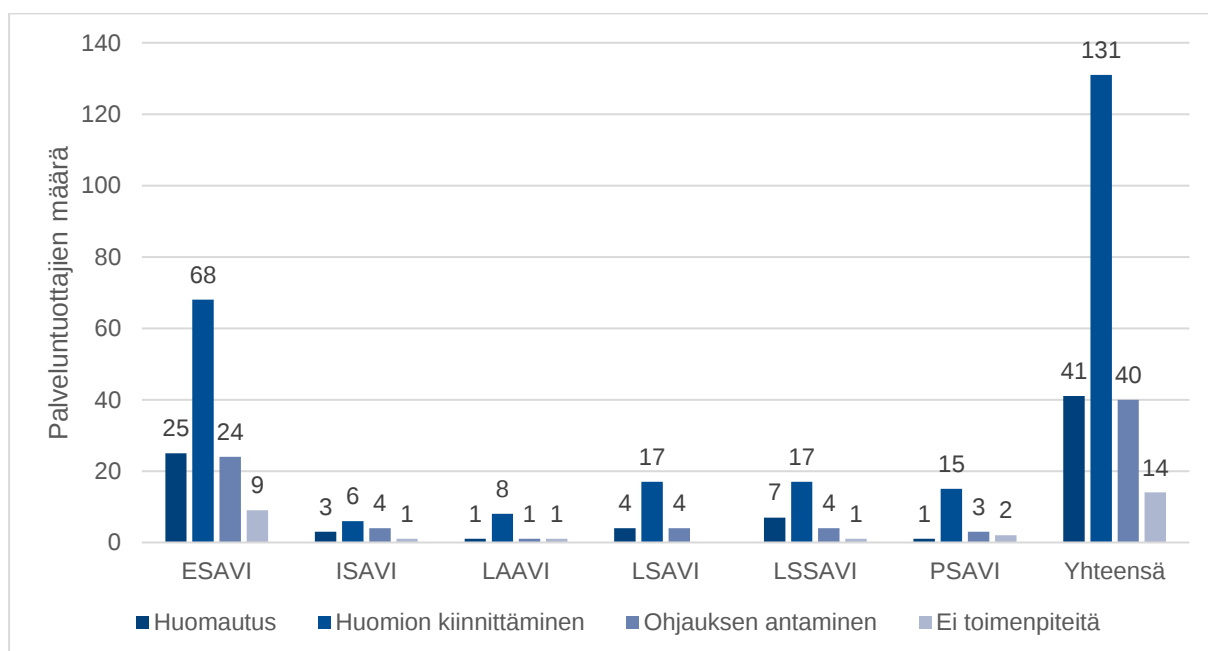
Aluehallintovirastot toimittivat jokaiselle valvonnassa mukana olleelle yksityiselle palveluntuottajalle yhden päätöksen koskien kaikkia kyseisen palveluntuottajan valvonnassa mukana olleita päiväkoteja. Päätöksessä tarkasteltiin etenkin varhaiskasvatuksen opettajien kelpoisuuksia sekä kelpoisen henkilöstön osuutta koko päiväkodin kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä olleesta henkilöstöstä. Varhaiskasvatuslain 25 §:n mukaan palveluntuottajalla on velvollisuus huolehtia siitä, että päiväkodissa on riittävästi 26–28 §:ssä ja 32 §:ssä, jos kyseessä steiner-päiväkotä, säädetyt kelpoisuusvaatimukset täyttävää varhaiskasvatuksen henkilöstöä, jotta varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa ja jotta myös vammaisten ja muiden lasten tuen tarpeisiin vastataan.

Lähes jokaisessa päätöksessä 212 (n=226) aluehallintovirastot antoivat palveluntuottajalle joko ohjausta, huomion kiinnityksen tai huomautuksen. Huomautus annettiin 41 palveluntuottajalle ja huomion kiinnittäminen 131:lle. Lisäksi muuta ohjausta annettiin 40 palveluntuottajalle. Tarkemmat tiedot hallinnollisesta ohjauksesta esitetään kuvioissa 11 ja 12.

Kuvio 11 Aluehallintovirastojen antaman hallinnollisen ohjauksen osuudet, koko maa

Kuvio 12 Aluehallintovirastojen antama hallinnollinen ohjaus alueittain ja yhteensä, määrät

3.3.4 Valvonnan jatkuminen

Lupa- ja valvontavirasto jatkaa yksityisten varhaiskasvatuksen palveluntuottajien henkilökunnan kelpoisuuksien valvontaa valtakunnallisesti keväällä 2026. Valvonta jatkuu niiden päiväkotien osalta, joissa syksyn 2025 valvonnassa kelpoisten varhaiskasvatuksen opettajien osuus on ollut 30 % tai vähemmän ja niiden, joissa kelpoisen henkilökunnan osuus koko henkilökunnasta on ollut 50 % tai vähemmän. Näin ollen 96 yksityisen palveluntuottajan valvonta jatkuu. 130:n

palveluntuottajan valvonta ei jatku. Valvonta ei jatku osana valvontaohjelman mukaista valvontaa.

3.4 Lupamenettely

Valvontaohjelman 2020–2025 toteuttamisen aikana yksityisille palveluntuottajille asetettiin velvollisuus hakea päiväkotitoiminnalleen lupa aluehallintovirastosta. Velvoite koski sekä uusia että jo toiminnassa olevia päiväkoteja, ja sen tarkoituksena oli varmistaa, että yksityinen varhaiskasvatus täyttää samat laatu- ja turvallisuuskriteerit kuin kunnallinen toiminta.

Lupamenettely 31.12.2025 saakka

- 1.1.2023 alkaen lupa yksityisen päiväkodin toimintaan on haettava aluehallintovirastosta.
- Uusi palveluntuottaja ei saa aloittaa toimintaa ennen kuin lupa on myönnetty.
- Jo toiminnassa olevien päiväkotien on haettava lupa neljän vuoden siirtymäaikana (1.1.2023–31.12.2026).

Varhaiskasvatuslaki tulee muuttumaan siten, että yksityisen varhaiskasvatuksen luvanvaraisuudesta luovutaan. 1.1.2026 alkaen siirrytään rekisteröintimenettelyyn, jossa palveluntuottajan ja sen toimipaikkojen tulee olla merkittyinä Lupa- ja valvontaviraston ylläpitämään palveluntuottajien Soteri-rekisteriin.

Rekisteröintimenettely 1.1.2026 alkaen

- Palveluntuottaja ja sen toimipaikat rekisteröidään Soteriin.
- Lupa- ja valvontavirasto tarkistaa toiminnan yleiset edellytykset.
- Kunta suorittaa toimitilojen tarkastuksen rekisteröintiviranomaisen pyynnöstä ja toteaa tilojen soveltuvuuden päiväkotitoimintaan.
- Uuden päiväkodin toiminnan saa aloittaa heti, kun edellä mainitut tarkastukset on tehty.

3.4.1 Palveluntuottajien ja kuntien ohjaus

Osana lupaprosessin valvontaa aluehallintovirastot ovat päivittäneet keväällä 2025 [Yksityisen varhaiskasvatuksen luvanvaraisuus](#) oppaan, joka on tarkoitettu palveluntuottajille ja kunnan valvontaviranomaisille. Oppaassa kuvataan yksityiskohtaisesti yksityisen varhaiskasvatuksen päiväkotitoiminnan luvan hakemiseen liittyviä asioita.

Aluehallintovirastot ovat vuoden 2025 aikana antaneet yksityisen varhaiskasvatuksen lupa- ja ilmoitusmenettelyyn ja rekisteröintiin liittyvää informaatio-ohjausta. Aluehallintovirastot ovat myös toteuttaneet yhteistyö- ja ohjaustilaisuuksia yksityisen varhaiskasvatuksen luvanvaraisuuteen liittyen. Aluehallintovirastot ovat antaneet yksityisen varhaiskasvatuksen lupamenettelyyn liittyvää ohjausta puhelimitse tai sähköpostitse yhteensä 165 kertaa (8.12.2025 mennessä).

3.4.2 Palveluntuottajien yleisten edellytysten tarkastelu

Palveluntuottajan on täytettävä varhaiskasvatuslain 43 a §:n mukaiset yleiset edellytykset toiminnan aloittaessa sekä koko toiminnan ajan. Lisäksi palveluntuottajalla on velvollisuus ilmoittaa viipymättä lupaviranomaiselle mahdollisesta konkurssista tai ulosotossa olevista veloista kirjallisesti päiväkotitoiminnan osalta.

Lupa- ja muutoshakemusten yhteydessä aluehallintovirastot selvittävät yksityisen varhaiskasvatuksen palveluntuottajan yleiset toimintaedellytykset. Tätä varten aluehallintovirastot pyytävät Harmaan talouden selvitysyksiköltä velvoitteidenhoitoselvityksen (VHS). Tässä selvityksessä aluehallintovirastot saavat muilta viranomaisilta seuraavat tiedot:

- Ajantasainen kaupparekisteriote
- Yhdistysrekisteriote
- Tuloste henkilöhausta kaupparekisteriin merkityistä rooleista viimeksi kuluneen kolmen vuoden ajalta.
- Yhtiösopimus, yhtiöjärjestys tai -säännöt
- Ote liiketoimintakieltorekisteristä
- Ote konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä
- Ote ulosottorekisteristä
- Ote holhousasioiden rekisteristä

Ulkomaalaisten toimijoiden on edelleen toimitettava tarvittavat selvitykset hakemuksen liitteinä.

Aluehallintovirastot valvovat palveluntuottajan yleisten edellytysten toteutumista koko toiminnan ajan. Tätä varten aluehallintovirastot ovat pyytäneet Harmaan talouden selvitysyksiköltä asiakasluokittelun kaikista varhaiskasvatuksen päiväkotitoimintaa tuottavista palveluntuottajista 3 kertaa vuosien 2024-2025 aikana: 29.10.2024, 15.5.2025 ja 20.11.2025. Aluehallintovirastot ottivat palveluntuottajat tarkempaan tarkasteluun riskiperusteisesti luotettavuuskriteerien perusteella.

Yrityksen tai yhdistyksen luotettavuudella tarkoitetaan sitä, että yritys hoitaa sen laissa säädetyt verotukseen ja sosiaalivakuuttamiseen liittyvät velvollisuudet. Luotettava yhtiö on hoitanut rekisteröitymis-, ilmoittamis- ja maksuvelvollisuutensa oikeaan aikaan ja oikeamääräisesti. Luotettavan yhtiön talous on sellaisessa kunnossa, että se pystyy suoriutumaan maksuvelvoitteistaan myös jatkossa.

Luotettavuuskriteerit ovat seuraavat:

- Verotukseen ja sosiaalivakuuttamiseen liittyvien velvoitteiden hoitaminen
- Rekisteröitymis-, ilmoittamis- ja maksuvelvollisuuksien oikea-aikainen ja oikeamääräinen hoitaminen
- Taloudellinen tilanne, joka mahdollistaa maksuvelvoitteista suoriutumisen myös jatkossa

Oheisessa taulukossa on lueteltuna tarkempaan tarkasteluun otettujen palveluntuottajien määrä ja tärkeimmät luotettavuuskriteerit.

Taulukko 8 Asiakasluokittelun tulokset 2024-2025

	29.10.2024	15.5.2025	20.11.2025
Palveluntuottajia mukana tarkemmassa tarkastelussa	232	82	61
Rekistereissä toimimaton	53	6	1
Ei kaupparekisterissä	106	54	29
Verotuksen maksupuutteet: on verovelkaa	16	20	16
Konkurssi- ja/tai saneerausvaiheita	12	10	9
Asetettu konkurssiin tai konkurssi vireillä	3	1	0
Avoimet ulosottoasiat	8	3	3
Työttömyysvakuutusmaksut maksamatta	57	6	7

Keväällä 2025 aluehallintovirastot poistivat rekisteristä 75 palveluntuottajaa, joilla ei ollut toimivaa päiväkotia. Sellaisia yrityksiä ja yhdistyksiä, jotka eivät kuuluneet kaupparekisteriin kehoitettiin liittymään rekisteriin. Jos palveluntuottajalla oli verotuksen maksupuutteita tai avoimia ulosottoasioita, aluehallintovirastot pyysivät asiasta tarkemman selvityksen palveluntuottajalta.

Kevään 2025 valvonnassa selvitettiin myös 18 palveluntuottajan yleiset edellytykset ja kesän valvonnassa 14 palveluntuottajan edellytykset. Aluehallintovirastot peruivat konkurssissa olleiden palveluntuottajien toimintaluvat.

Aluehallintovirastot ovat havainneet, että yleisten edellytysten täyttymisen valvonnalla on saatu palveluntuottajat hoitamaan vero- ja ulosottovelkojaan, jotta ne voivat jatkaa toimintaansa.

4 Yhteenveto ja pohdinta valvontaohjelman 2025 tuloksista

Aluehallintovirastojen varhaiskasvatuksen valtakunnallisessa valvontaohjelmassa vuonna 2025 painopiste on ollut yksityisten päiväkotien varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuuksien valvonnassa ja lupamenettelyssä. Valvonnan tavoitteena on ollut varmistaa, että yksityiset palveluntuottajat täyttävät varhaiskasvatuslain edellytykset.

Keväällä 2025 aluehallintovirastot lähettivät kyselyn kaikkiin kuntiin, joissa on yksityistä varhaiskasvatusta. Yksityistä päiväkotitoimintaa oli yhteensä 112 kunnassa. Alkukartoitukseen jälkeen aluehallintovirastot jatkoivat valvontaa 899 päiväkodin osalta. Yksityisiä päiväkoteja oli eniten Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella (432), ja vähiten Lapin aluehallintoviraston alueella (28). Alkukartoituksen tulosten mukaan yksityisissä päiväkodeissa työskenteli 30.4.2025 yhteensä 7835 varhaiskasvatuksen opetus-, kasvatus- ja hoitotehtävissä toimivaa ammattilaista. Varhaiskasvatuksen opettajista hieman yli puolet täytti varhaiskasvatuslain mukaiset kelpoisuusvaatimukset. Kelpoisuusvaatimukset täyttäviä varhaiskasvatuksen sosionomeja oli kolme neljäsosaa. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajista oli kelpoisuusvaatimukset täyttäviä 73,0 %.

Manner-Suomessa oli 30.4.2025 20 yksityistä päiväkotia, joissa yhdelläkään varhaiskasvatuksen työntekijällä ei ollut varhaiskasvatuslain mukaista kelpoisuutta tehtäväänsä. Lisäksi 86 päiväkodissa yksikään varhaiskasvatuksen opettaja ei täyttänyt varhaiskasvatuslain 26 §:n mukaisia kelpoisuusvaatimuksia.

Aluehallintovirastot pyysivät myös kuntia tarkistamaan päiväkodin johtajien tiedot 30.4.2025 mukaan. Soteri-rekisteriin ilmoitettujen tietojen ja kuntien ilmoitusten välillä havaittiin eroja 34 päiväkodissa, mikä on 3,78 % kaikista yksiköistä. Lisäksi 110 päiväkodissa johtajan määräaikaaisuus oli päättynyt tai päättymässä 31.7.2025. Yksityisiä päiväkodinjohtajia oli yhteensä 650, joista 70 % johti vain yhtä päiväkotia. Päiväkodin johtajien koulutustaustassa oli yleisin sosionomi (AMK) tutkinto (38,0 %), kasvatustieteen kandidaatin tutkinto on 17,0 % ja kasvatustieteen maisterin tutkinto 10,0 % johtajista.

Syksyn 2025 valvonnassa havaittiin, että Manner-Suomessa oli 11 yksityistä päiväkotia, joissa yhdelläkään varhaiskasvatuksen työntekijällä ei ollut varhaiskasvatuslain mukaista kelpoisuutta tehtäväänsä. Lisäksi 92 päiväkodissa yksikään varhaiskasvatuksen opettaja ei täyttänyt varhaiskasvatuslain 26 §:n mukaista kelpoisuutta. Päätöksissä huomautus annettiin 18,1 %:lle palveluntuottajista, huomion kiinnittäminen 58,0 %:lle ja ohjausta 17,7 %:lle. Palveluntuottajista 6,2 %:iin ei kohdistunut toimenpiteitä. Keväällä 2026 Lupa- ja valvontavirasto jatkaa 96 palveluntuottajan varhaiskasvatuksen henkilökunnan kelpoisuuksien valvontaa.

Varhaiskasvatuslain 33 §:n mukaan, jos varhaiskasvatuksessa toimivan 26–32 §:ssä säädetyn henkilöstön tehtävään ei saada henkilöä, joka täyttää säädetyt kelpoisuusvaatimukset, tehtävään voidaan ottaa enintään vuoden ajaksi kerrallaan henkilö, jolla suoritettujen opintojen perusteella on riittävät edellytykset ja tehtävän edellyttämä taito tehtävän hoitamiseen.

Aluehallintovirastot korostivat päätöksissään, että vaikka varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista voidaan tilapäisesti poiketa, myös määräaikaiseen tehtävään otetuilla henkilöillä tulee olla riittävät edellytykset ja tehtävän edellyttämä taito tehtävän hoitamiseen. Lisäksi päätöksissä selvennettiin, että varhaiskasvatuslain tarkoituksena on, ettei lain 33 §:n mukaista poikkeamismahdollisuutta tarvitsisi käyttää.

Aluehallintovirastojen valvonnasta saama palaute kuntien valvontaviranomaisilta on ollut myönteistä. Kuntien valvontaa tekevät viranhaltijat ovat kokeneet sen hyödylliseksi myös omassa työssään.

Palveluntuottajien ilmoittamat tiedot lakisääteisessä Soteri-rekisterissä ovat pääsääntöisesti olleet ajantasaisia ja oikeita. Kuitenkin päiväkodin johtajien ilmoittamisessa oli puutteita. Lupa- ja valvontavirasto seuraa tilannetta ja ohjaa palveluntuottajia varmistamaan, että päiväkotien johtajatiedot ovat aina ajan tasalla Soteri-rekisterissä. Kehotusten sijaan voisi olla käytössä automaattisia muistutuksia, mutta tämä vaatisi järjestelmän kehittämistä.

Valvontaohjelman tulokset paljastavat merkittäviä riskejä varhaiskasvatuksen laadun ja lainmukaisuuden toteutumisessa. Kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilöstön määrä oli monissa 30.9.2025 valvonnassa olleissa yksityisissä päiväkodeissa matala: 92 valvonnassa olleista päiväkodeista ei ollut yhtään kelpoisuusvaatimukset täyttävää varhaiskasvatuksen opettajaa ja 11 päiväkodissa ei ollut lainkaan kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä. Kevään 2025 alkukartoituksessa oli 86 päiväkotia, joissa ei ollut kelpoisuusehdot täyttävää varhaiskasvatuksen opettajaa, joten tällaisten päiväkotien määrä on kasvanut, vaikka syksyn 2025 otoksessa oli mukana vähemmän päiväkoteja. Henkilöstötilanne heikentää varhaiskasvatuksen laatua ja vaarantaa lasten oikeuden varhaiskasvatuslain mukaiseen opetukseen, kasvatukseen ja hoitoon.

Päiväkodin johtajien kelpoisuus on toinen keskeinen huoli. Alkukartoituksen mukaan vain 54,9 % yksityisten päiväkotien johtajista täytti varhaiskasvatuslain mukaiset kelpoisuusvaatimukset myös siirtymäajan jälkeen, ja 37,4 % täytti kelpoisuusvaatimukset vain siirtymäajan loppuun (31.12.2029). Johtajien osaaminen on ratkaisevaa toiminnan laadun, henkilöstön ohjauksen ja lakisääteisten velvoitteiden toteutumisen kannalta. Puutteet johtajien kelpoisuudessa voivat heikentää varhaiskasvatuksen johtamista ja turvallisuutta.

Tulosten perusteella yksityiset päiväkodit ovat jo aloittaneet siirtymän kohti vuoden 2030 varhaiskasvatuslain mukaista henkilöstörakennetta. Varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien osuus henkilöstöstä on noussut 42 prosenttiin, mikä kertoo lain tavoitteiden alkavan konkretisoitua käytännössä.

Valvontaa jatketaan vuonna 2026 niiden yksityisten päiväkotien osalta, joissa kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilökunnan osuus oli matala. Myös riskiperusteinen valvonta ja taloudellisten edellytysten tarkistaminen osana rekisteröintimenettelyä ja säännölliset Harmaan talouden yksiköltä tilattavat asiakasluokittelut varmistavat varhaiskasvatuksen palveluntuottajien luotettavuuden, taloudellisen vakauden ja toiminnan edellytykset.

Valvontaohjelman mukainen valvonta on tukenut varhaiskasvatuslain toimeenpanoa ja tuottanut laajaa tietoa yksityisestä varhaiskasvatuksesta – tietoa, jota ei aiemmin ole ollut tässä laajuudessa saatavilla. Tulokset osoittavat, että kelpoisuuksien toteutumisessa on merkittäviä haasteita. Valvontaohjelman mukainen valvonta on tukenut kuntia yksityisen varhaiskasvatuksen valvontatehtävän hoitamisessa. Tuleva siirtyminen rekisteröintimenettelyyn 1.1.2026 sekä aluehallintovirastojen ja Valviran yhdistyminen yhdeksi Lupa- ja valvontavirastoksi luovat edellytyksiä entistä yhtenäisemmälle ja vaikuttavammalle valvonnalle.

5 Taulukot ja kuviot

Taulukot

Taulukko 1 Yksityisten päiväkotien henkilöstön määrä AVI-alueittain 30.4.2025

Taulukko 2 Yksityisten päiväkotien henkilöstön kelpoisuus AVI-alueittain 30.4.2025

Taulukko 3 Päiväkotien määrä henkilökunnan kelpoisuusasteen mukaan ryhmiteltynä koko Suomessa 30.4.2025.

Taulukko 4 Päiväkodin johtajien kelpoisuus AVI-alueittain 30.4.2025

Taulukko 5 Päiväkodin johtajien tutkinnot AVI-alueittain päiväkotitasolla (kaikki päiväkodit mukana, n=899) 30.4.2025

Taulukko 6 Varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuusaste ruotsin- ja kaksikielisissä yksityisissä päiväkodeissa 30.4.2025

Taulukko 7 Henkilöstön ja opettajien kelpoisuuden osuudet valvonnassa mukana olleista päiväkodeista AVI-alueittain 30.9.2025

Taulukko 8 Asiakasluokittelun tulokset 2024-2025

Kuviot

Kuvio 1 Valvontaohjelman painopisteet vuosina 2020-2025

Kuvio 2 Yksityisten päiväkotien määrä eri aluehallintovirastojen alueilla 30.4.2025

Kuvio 3 Suurimmat palveluntuottajat ja heidän päiväkotiensä määrä 30.4.2025

Kuvio 4 Yksityisten päiväkotien määrät kunnissa 30.4.2025

Kuvio 5 Yksityisten päiväkotien määrä suurimmissa kaupungeissa
30.4.2025

Kuvio 6 Päiväkodin johtajien tutkinnot (n=650) 30.4.2025

Kuvio 7 Palveluntuottajien ja päiväkotien määrä valvonnassa alueittain
30.9.2025

Kuvio 8 Valvonnassa olleiden päiväkotien määrät, joissa kelpoisen henkilöstön osuus oli alle 75 % tai yksikään henkilökunnasta ei ollut kelpoinen 30.9.2025

Kuvio 9 Valvonnassa olleiden päiväkotien määrät, joissa ei yhtään kelpoista varhaiskasvatuksen opettajaa tai kelpoisten opettajien osuus oli alle 70 % 30.9.2025

Kuvio 10 Valvonnassa olleet ruotsinkieliset päiväkodit, joissa opettajien kelpoisuus alle 70 % tai henkilökunnan kelpoisuus alle 75 % 30.9.2025.

Kuvio 11 Aluehallintovirastojen antaman hallinnollisen ohjauksen osuudet, koko maa

Kuvio 12 Aluehallintovirastojen antama hallinnollinen ohjaus alueittain ja yhteensä, määrät

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Helsinki

2025